

524**ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI, OBRONY NARODOWEJ
ORAZ SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 18 maja 2000 r.

**w sprawie warunków technicznych pojazdów specjalnych i używanych do celów specjalnych Policji,
Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Służby Więziennej i straży pożarnej.**

Na podstawie art. 66 ust. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 43, poz. 483) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa warunki techniczne pojazdów specjalnych i używanych do celów specjal-

nych Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Służby Więziennej i straży pożarnej:

- 1) przystosowanych konstrukcyjnie do potrzeb Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Służby Więziennej lub jednostek ochrony przeciwpożarowej poprzez adaptację pojazdu ogólnego przeznaczenia (produkowanego seryjnie) — zwanych dalej „pojazdami specjalizowanymi”,

2) o specyficznej konstrukcji, wynikającej z jego przeznaczenia — zwanych dalej „pojazdami specjalnego przeznaczenia”.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej, rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 1 kwietnia 1999 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. Nr 44, poz. 432).

§ 2. 1. Pojazd specjalizowany powinien spełniać wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej, z zastrzeżeniem ust. 2—7.

2. W przypadku gdy ze względu na przeznaczenie pojazdu nie jest możliwe spełnienie wymagań określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej, pojazd specjalizowany powinien spełniać wymagania określone w § 4—7 niniejszego rozporządzenia.

3. Dopuszczalną ładowność lub dopuszczalną masę całkowitą pojazdu specjalizowanego określa organ dokonujący rejestracji pojazdu na podstawie:

1) danych zawartych w świadectwie homologacji pojazdu ogólnego przeznaczenia, a w odniesieniu do pojazdów, na które świadectwo homologacji nie zostało wydane — danych wytwórni, z zachowaniem przepisów rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w zakresie długości i dopuszczalnych mas całkowitych pojazdów,

2) stwierdzenia stacji kontroli pojazdów, upoważnionej do przeprowadzania badań technicznych pojazdów, w przypadku adaptacji pojazdu powodującej zmianę jego dopuszczalnej ładowności lub dopuszczalnej masy całkowitej.

4. Dopuszczalną liczbę przewożonych osób w pojeździe specjalizowanym określa organ dokonujący rejestracji pojazdu na podstawie stwierdzenia stacji kontroli pojazdów, upoważnionej do przeprowadzania badań technicznych pojazdów.

5. Liczbę miejsc dla pasażerów siedzących i stojących oraz dopuszczalną ładowność ustala się tak, aby nie była przekroczona dopuszczalna masa całkowita pojazdu, przyjmując średnią masę jednego pasażera równą 75 kg.

6. Pojazd specjalizowany wyposaża się w tabliczkę wskazującą dopuszczalną liczbę przewożonych osób łącznie z kierowcą. Wzór tabliczki określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

7. Pojazd uprzywilejowany może być wyposażony w następujące elementy:

1) dodatkowy sygnał świetlny błyskowy barwy czerwonej, odpowiadający warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej, widoczny w sektorze co najmniej 135° z przodu i z tyłu pojazdu,

2) emblemat służby lub specjalizacji,

3) numer taktyczny.

§ 3. 1. Pojazd specjalnego przeznaczenia powinien spełniać, z zastrzeżeniem ust. 2, wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej.

2. W przypadku gdy ze względu na przeznaczenie pojazdu nie jest możliwe spełnienie wymagań określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej, pojazd specjalnego przeznaczenia powinien spełniać co najmniej wymagania określone w przepisach § 4—9 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. 1. Szerokość pojazdu specjalnego przeznaczenia nie może przekraczać 3,5 m.

2. Pojazd specjalnego przeznaczenia lub zespół pojazdów o szerokości przekraczającej 2,6 m może poruszać się po drodze z prędkością do 40 km/h oraz:

1) powinien być oznakowany z przodu i z tyłu w sposób widoczny dla użytkowników drogi znakiem sporządzonym z materiału odblaskowego o barwie żółtej samochodowej; znak umieszcza się na środku pojazdu, nie wyżej niż 1800 mm i nie niżej niż 600 mm od powierzchni jezdni; kształt i wymiary znaku określa załącznik nr 2 do rozporządzenia,

2) powinien być wyposażony w światła obrysowe.

3. Dopuszcza się do ruchu pojazd z gąsienicowym układem jezdnym, jeżeli:

1) nacisk gąsienicy między skrajnymi krążkami bieżnymi nie przekracza 40 kN na 1 m; przy mechanizmie półgąsienicowym lub przy zastosowaniu dwóch gąsienic, jedna za drugą, nacisk ten nie może przekraczać 60 kN, pod warunkiem że odległość pomiędzy środkami powierzchni styku z jezdnią pierwszej gąsienicy lub kół pierwszej osi a środkami powierzchni styku z jezdnią drugiej gąsienicy wynosi co najmniej 3 m,

2) gąsienice nie mają ostrych krawędzi, które mogą uszkodzić nawierzchnię drogi lub posiadają nakładki.

§ 5. 1. Pojazd specjalnego przeznaczenia powinien być zbudowany i utrzymywany w taki sposób, aby wystające części, które mogą naruszyć stateczność pojazdu lub zagrażać bezpieczeństwu innych uczestników ruchu, mogły być na czas jazdy zdemontowane lub złożone.

2. Pojazd specjalnego przeznaczenia powinien posiadać:

1) zderzaki i klamki drzwi pojazdu wykluczające możliwość zaczepienia innego uczestnika ruchu,

2) odpowiednie urządzenia sprzęgające w przypadku przystosowania pojazdu do ciągnięcia przyczep,

- 3) siedzenia przymocowane do nadwozia, w tym przesuwnie, w sposób uniemożliwiający niezamierzone zmiany ich położenia,
 - 4) tablicę rozdzielczą zaokrągloną przynajmniej u dołu,
 - 5) szyby, które nie powinny dawać ostrych odprysków w razie rozbicia; przednia szyba powinna zapewnić kierowcy pełną i wyraźną widoczność bez zniekształcenia obrazu, a w razie rozbicia — zapewnić dostateczną widoczność drogi,
 - 6) urządzenia zapłonowe nie wytwarzające zakłóceń radioelektrycznych, przekraczających poziom określony w obowiązującej normie,
 - 7) układ zasilania:
 - a) szczelny, niezależnie od warunków zewnętrznych oraz drgań występujących podczas pracy pojazdu,
 - b) zabezpieczony przed możliwością zetknięcia z przeszkodami znajdującymi się na drodze oraz przed nadmiernym nagrzaniem, tarciami i innymi nienaturalnymi warunkami,
 - c) zabezpieczony przed korozją,
 - 8) zbiornik paliwa, w tym również zbiornik paliwa niezależnej instalacji ogrzewczej, taki, aby:
 - a) nie był umieszczony w kabinie kierowcy lub w pomieszczeniu przeznaczonym do przewozu osób ani bezpośrednio do nich przylegających, a przegroda lub ścianka oddzielająca zbiornik od tych pomieszczeń powinna być wykonana z materiału niepalnego; warunek ten dotyczy pojazdów zarejestrowanych po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 1984 r.,
 - b) był umieszczony w sposób uniemożliwiający, w razie jego uszkodzenia lub przelania, ściekanie paliwa na elementy układu wydechowego; warunki te nie dotyczą zbiornika paliwa motocykla i skutera śnieżnego,
 - 9) instalację elektryczną zabezpieczoną przed uszkodzeniem mechanicznym wskutek tarcia o inne elementy pojazdu.
3. Pojazd specjalnego przeznaczenia buduje się w taki sposób, aby istniała możliwość jazdy do tyłu; warunek ten nie dotyczy motocykla.
4. Pojazd specjalnego przeznaczenia wyposaża się w urządzenia służące do:
- 1) kierowania,
 - 2) hamowania,
 - 3) sygnalizacji położenia pojazdu i zmiany kierunku jazdy,
 - 4) oświetlenia drogi.
- § 6. 1. Pojazd specjalnego przeznaczenia powinien być wyposażony w następujące elementy:
- 1) kabinę lub ramę ochronną; warunek ten nie dotyczy motocykli,
 - 2) wycieraczkę przedniej szyby, zapewniającą dostateczne pole widzenia kierowcy; warunek ten nie dotyczy pojazdów wyposażonych w przednią szybę o takich wymiarach i kształcie, że kierowca, bez zmiany pozycji, może obserwować drogę w inny sposób niż przez szybę lub szyba ta wyposażona została w urządzenia zapewniające jej przejrzystość,
 - 3) prędkościomierz lub inne urządzenia umożliwiające odczyt prędkości jazdy co najmniej na najwyższym biegu,
 - 4) lusterko (lusterka) umożliwiające kierowcy obserwację drogi za pojazdem, chyba że względy konstrukcyjne, potrzeby działań związanych z ochroną porządku publicznego lub działań w czasie akcji ratowniczych uniemożliwiają ich zamontowanie,
 - 5) tabliczkę trwale umieszczoną w miejscu łatwo dostępnym, zawierającą co najmniej dane o marce fabrycznej, typie i modelu pojazdu bazowego oraz roku produkcji pojazdu,
 - 6) sygnał dźwiękowy o ciągłym i nieprzerwanym tonie, o poziomie dźwięku mierzonym podczas postoju pojazdu z odległości 3 m nie mniejszym niż 96 dB (A),
 - 7) trójkąt do ustawiania na drodze, przeznaczony do ostrzegania o obecności unieruchomionego pojazdu; warunek ten nie dotyczy motocykli jednośladowych i skuterów śnieżnych,
 - 8) gaśnicę umieszczoną w miejscu łatwo dostępnym w razie potrzeby jej użycia, przy czym pojazd przewożący powyżej 15 osób powinien być wyposażony w 2 gaśnice; warunek ten nie dotyczy motocykli i skuterów śnieżnych,
 - 9) tłumik wydechu — w odniesieniu do pojazdów napędzanych silnikiem spalinowym, przy czym wylot rury wydechowej nie może być skierowany w prawą stronę,
 - 10) apteczkę doraźnej pomocy,
 - 11) ogumienie pneumatyczne o nośności dostosowanej do nacisku koła oraz dostosowane do maksymalnej prędkości pojazdu; ciśnienie w ogumieniu powinno być zgodne z zaleceniami wytwórni dla danej opony i obciążenia pojazdu; warunek ten nie dotyczy pojazdów gaśnicowych.
2. Do przyczepy stosuje się przepisy ust. 1 pkt 5 i 11.
- § 7. 1. Pojazd specjalnego przeznaczenia powinien być wyposażony co najmniej w następujące światła zewnętrzne:
- 1) drogowe — pojazd samochodowy,
 - 2) mijania — pojazd samochodowy,

- 3) kierunkowskazy przednie — pojazd samochodowy (kołowy),
- 4) kierunkowskazy tylne — pojazd samochodowy (kołowy) i przyczepa,
- 5) hamowania „stop” — pojazd samochodowy (kołowy) i przyczepa,
- 6) pozycyjne przednie — pojazd samochodowy,
- 7) pozycyjne tylne — pojazd samochodowy i przyczepa,
- 8) odblaskowe tylne inne niż trójkątne — pojazd samochodowy,
- 9) odblaskowe tylne trójkątne — przyczepa,
- 10) odblaskowe przednie — przyczepa.

2. Pojazd specjalnego przeznaczenia wyposaża się w światła, o których mowa w ust. 1, w ilości po dwa, z tym że dopuszcza się cztery światła:

- 1) drogowe,
- 2) mijania, jeżeli jest to wskazane ze względu na wyposażenie pojazdu w stały lub odejmowalny osprzęt umieszczony z przodu; dodatkowa para lamp może być umieszczona na wysokości nie większej niż 3000 mm od powierzchni jezdni, pod warunkiem że połączenia elektryczne uniemożliwiają równoczesne włączenie obu par światła,
- 3) pozycyjne przednie, jeżeli jest to wskazane ze względu na wyposażenie pojazdu w stały lub odejmowalny osprzęt umieszczony z przodu; dodatkowa para światła powinna być umieszczona nie niżej niż 400 mm od powierzchni jezdni, lecz nie wyżej niż 1900 mm, a jeżeli konstrukcja pojazdu nie pozwala na zachowanie tej wysokości — nie wyżej niż 2100 mm od powierzchni jezdni.

3. Dopuszcza się wyposażenie pojazdu specjalnego przeznaczenia w światła:

- 1) obrysowe zamiast pozycyjnych — pojazdu samochodowego gaśnicowego lub półgaśnicowego i przyczepy,
- 2) odblaskowe zamiast pozycyjnych — przyczepy,
- 3) obrysowe zamiast pozycyjnych — pojazdów samochodowych i przyczep o asymetrycznej konstrukcji,
- 4) mijania:
 - a) umieszczone w innej odległości od bocznego obrysu pojazdu i innej wzajemnej odległości niż wymagane przepisami,
 - b) umieszczone na wysokości nie większej niż 1500 mm od powierzchni jezdni, jeżeli konstrukcja pojazdu nie pozwala na zachowanie wymaganej wysokości — jednak nie niżej niż na wysokości 500 mm,
- 5) tylne odblaskowe inne niż trójkątne (dopuszcza się również cztery światła), umieszczone na wysokości

nie większej niż 1200 mm od powierzchni jezdni, a jeżeli konstrukcja pojazdu nie pozwala na zachowanie wymaganej wysokości — dopuszcza się 1500 mm od powierzchni jezdni, jednak nie niżej niż na wysokości 250 mm,

- 6) robocze, przeznaczone do oświetlenia miejsca pracy, lub szperacz.

4. Światła jednego rodzaju powinny mieć takie same właściwości świetlne oraz powinny być umieszczone na jednej wysokości, symetrycznie do wzdłużnej osi symetrii pojazdu.

§ 8. 1. Pojazd specjalnego przeznaczenia powinien być oznakowany z przodu i z tyłu w sposób widoczny dla uczestników ruchu znakiem sporządzonym z materiału odblaskowego o barwie żółtej samochodowej z przodu pojazdu i czerwonej z tyłu pojazdu.

2. Znak, o którym mowa w ust. 1, umieszcza się z przodu i z tyłu pojazdu po lewej stronie, w odległości do 400 mm od bocznej płaszczyzny jego obrysu, oraz nie wyżej niż 1800 mm i nie niżej niż 600 mm od powierzchni jezdni, a wyjątkowo — w miejscu wynikającym z konstrukcji pojazdu.

3. Przyczepa powinna być oznakowana jednym znakiem, o którym mowa w ust. 1, umieszczonym z tyłu.

4. Kształt i wymiary znaku, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 9. 1. Pojazd specjalnego przeznaczenia, przeznaczony do przewozu materiałów wybuchowych uzbrojonych, powinien być zbudowany w taki sposób, aby w przypadku eksplozji przewożonego ładunku:

- 1) rozrzut odłamków nie następował bezpośrednio w płaszczyźnie poziomej,
- 2) strefa niebezpieczna dla ludzi związana z oddziaływaniem fali uderzeniowej (ciśnienie powyżej 0,1 atm.), mierzona od centrum wybuchu, wynosiła:
 - a) od 0 do 6,5 m dla ładunku do 2 kg TNT,
 - b) od 6,5 do 9,0 m dla ładunku do 5 kg TNT;spełnienie tych wymagań potwierdza doświadczalnie jednostka organizacyjna upoważniona do prowadzenia prac z materiałami wybuchowymi.

2. Zabrania się umieszczania na pojeździe specjalnego przeznaczenia, przewożącym materiały wybuchowe, elementów i przedmiotów powodujących powstawanie dodatkowych odłamków podczas niekontrolowanego wybuchu ładunku.

3. Ładunek wybuchowy umieszcza się na pojeździe z uwzględnieniem wymagań określonych w ust. 1. Kabinę (przedział kierowcy) odpowiednio zabezpiecza się przed skutkami ewentualnego wybuchu przewożonego ładunku.

4. Pojazdy do przewozu materiałów wybuchowych podlegają dozorowi technicznemu w zakresie projektowania, konstruowania, produkcji oraz eksploatacji.

5. Pojazd przewożący ładunek wybuchowy porusza się w uprzywilejowanej kolumnie pojazdów pomiędzy oznakowanymi pojazdami policyjnymi.

§ 10. 1. Dane techniczne pojazdu specjalnego przeznaczenia, w szczególności dopuszczalną ładowność lub dopuszczalną masę całkowitą pojazdu oraz liczbę miejsc w pojeździe, określa organ dokonujący rejestracji pojazdu na podstawie:

- 1) danych zawartych w świadectwie homologacji, a w odniesieniu do pojazdów, na które świadectwo nie zostało wydane — danych wytwórni,
- 2) stwierdzenia stacji kontroli pojazdów upoważnionej do przeprowadzania badań technicznych pojaz-

du — w przypadku zmiany jego dopuszczalnej ładowności, dopuszczalnej masy całkowitej lub liczby miejsc.

2. Przepisy § 2 ust. 5—7 stosuje się odpowiednio.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:
M. Biernacki

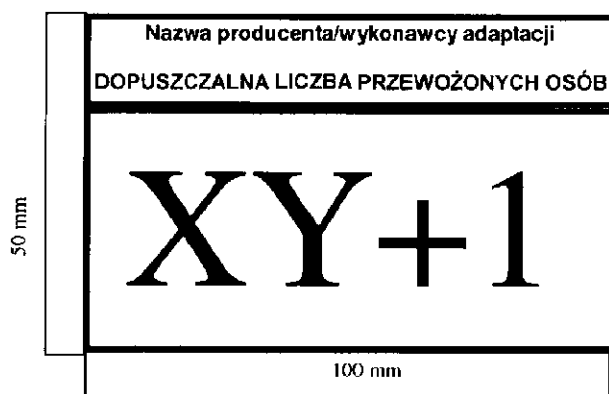
Minister Obrony Narodowej: *J. Onyszkiewicz*

Minister Sprawiedliwości: *H. Suchocka*

Załączniki do rozporządzenia Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Administracji, Obrony Narodowej oraz Sprawiedliwości z dnia 18 maja 2000 r. (poz. 524)

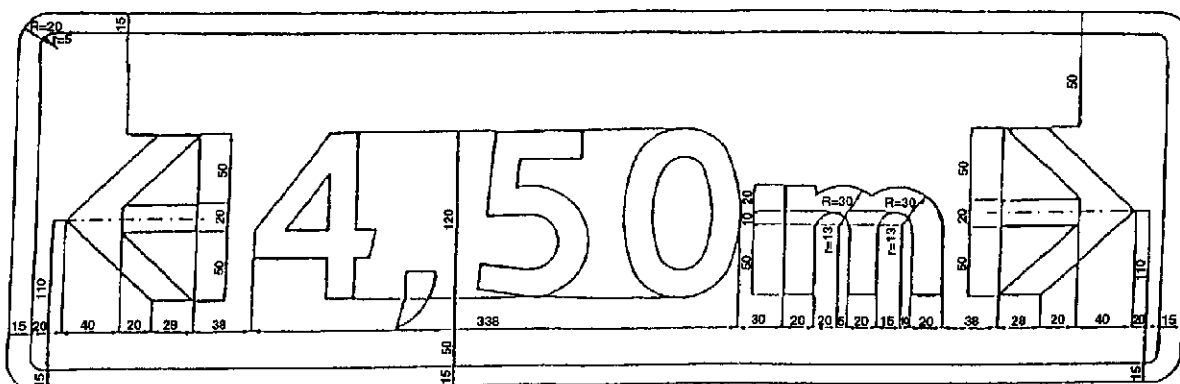
Załącznik nr 1

WZÓR TABLICZKI OKREŚLAJĄCEJ DOPUSZCZALNĄ LICZBĘ PRZEWOŻONYCH OSÓB ŁĄCZNIE Z KIEROWCĄ

Załącznik nr 2

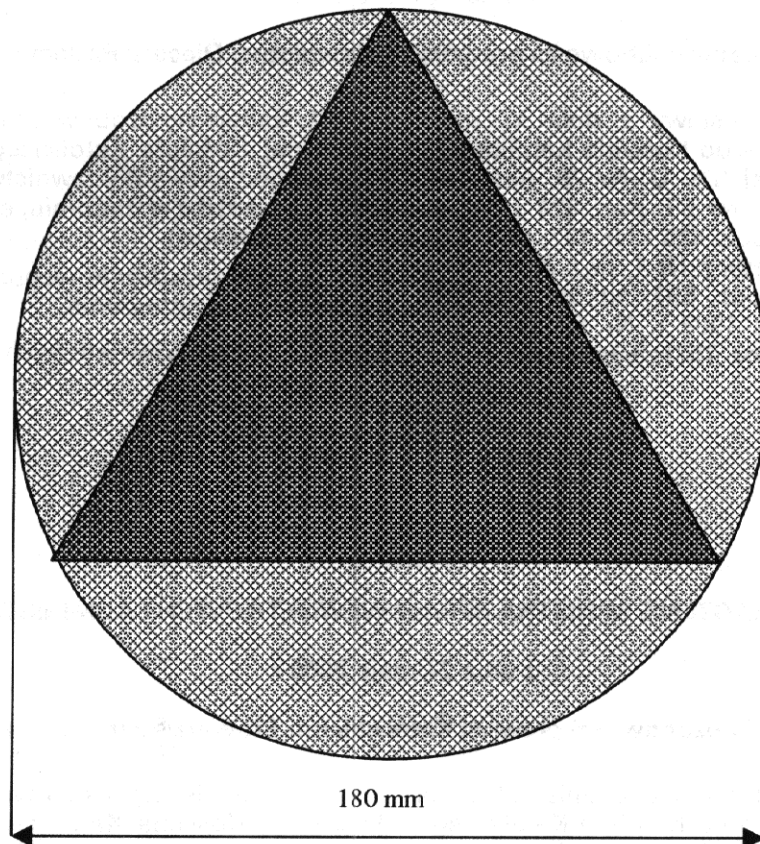
KSZTAŁT I WYMIARY ZNAKU SŁUŻĄCEGO DO OZNAKOWANIA POJAZDU O SZEROKOŚCI PRZEKRACZAJĄCEJ 2,6 M

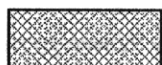
Uwaga: Wszystkie wymiary są podane w milimetrach

Załącznik nr 3

KSZTAŁT I WYMIAR ZNAKU SŁUŻĄCEGO DO OZNAKOWANIA POJAZDU SPECJALNEGO
LUB UŻYWANEGO DO CELÓW SPECJALNYCH O SPECYFICZNEJ KONSTRUKCJI
WYNIKAJĄCEJ Z JEGO PRZEZNACZENIA

- barwa czarna

- materiał odblaskowy, barwa żółta samochodowa lub czerwona

Uwaga: Znak umieszcza się wierzchołkiem trójkąta równobocznego do góry.